

Libanon nødsituasjon

Oppdatert 25. september 2024

3 NØKKELMELDINGER

- Vi har sett Libanons dødeligste dager på flere tiår, med en massiv opptrapping av israelske luftangrep som drepte hundrevis av mennesker, såret mange flere og tvang over 90 000 mennesker fra hjemmene sine på bare litt over 48 timer. Mer enn 50 barn er blant de drepte så langt.
- Denne krisen har eskalert det siste året, og skjer samtidig som angrepene på sivile i det okkuperte Palestina fortsetter med uforminsket styrke og straffefrihet. Det må inngås en umiddelbar våpenhvile i hele regionen. Folkeretten må opprettholdes. Sivlilbefolkningen må beskyttes.
- Islamic Relief er på bakken i Libanon og deler ut livsviktig hjelp til fordrevne familier. Vi har lansert en nødhjelpsappell på 140 millioner kroner for å øke vår respons.

Hva er situasjonen her og nå?

Den siste uken har det skjedd en opptrapping uten sidestykke. Den 17. og 18. september ble personsøkere og kommunikasjonsutstyr detonert over hele Libanon, noe som førte til mange dødsopfre.

Den 23. september iverksatte Israel massive luftangrep, noe som førte til den dødeligste dagen i Libanon på tiår - i hvert fall siden slutten av borgerkrigen i 1975-1990. Den israelske bombingene har fortsatt siden da, også i boligområder, og dødstallene fortsetter å stige daglig.

Nesten 600 mennesker er rapportert drept i løpet av drøyt 48 timer, inkludert minst 50 barn, og over 1800 mennesker er såret.

Den humanitære krisen vokser for hver dag som går. Minst 90 000 mennesker har blitt drevet på flukt i løpet av 48 timer (siden mandag) - selv om det er vanskelig å få bekreftet eksakte tall i kaoset, og flere familier flykter hver dag. Veiene er fulle av lange bilkøer med livredde familier. Flere titalls skoler har blitt gjort om til tilfluktsrom og er nå overfylt av fordrevne familier. Islamic Reliefs team har så langt gjennomført evalueringer på syv av disse skolene og rapporterer at mange familier har liten tilgang til livsnødvendigheter som mat og vann. Sykehusene er overveldet og har måttet stanse driften for å prioritere behandling av det enorme antallet sårede.

Hvor flykter folk fra og til?

Situasjonen endrer seg raskt for hver dag som går. For øyeblikket forlater mange familier Sør-Libanon og drar til områder de håper er tryggere, som deler av Mount Lebanon, Beirut og nord i landet. Det er nå opprettet 283 tilfluktsrom over hele landet.

Hva er bakgrunnen i løpet av det siste året?

Krisen i Libanon har eskalert siden 8. oktober 2023. I løpet av det siste året har hundrevis av israelske luftangrep tvunget over 110 000 mennesker i Libanon fra hjemmene sine - selv før de siste dagenes nye masseflytninger. Bombingen har ødelagt eller påført minst 24 000 hjem betydelige skader, og forstyrret tilgangen til viktige tjenester som for eksempel vannforsyning.

Gårder og markeder har blitt skadet, noe som har gått ut over matproduksjonen og -tilgangen. Raketter som er avfyrt fra Libanon og inn i Nord-Israel, har også forårsaket sivile tap og drevet tusenvis av mennesker på flukt. Landet er i opprør, og den siste opptrappingen forsterker den økonomiske krisen som har rammet Libanon de siste årene og som har ødelagt offentlige tjenester og tvunget mange familier ut i fattigdom. Behovet for humanitær hjelp er større enn noen gang.

Hva gjør Islamic Relief som respons på dette?

Islamic Relief har lansert en appell på 140 millioner kroner for å støtte mennesker som har blitt rammet og fordrevet av de eskalerende angrepene. I løpet av det siste året, siden krisen eskalerte i oktober 2023, har vi gitt over 39 000 fordrevne hjelp som matesker, hygienepakker, madrasser og pledd, og medisinsk utstyr til sykehus og mobile klinikker. Tiltakene våre har vært spesielt kritiske i Nabatieh, Tyr, Bekaa og Baalbek, der de fleste av de fordrevne har søkt tilflukt. Nå deler vi ut mat, pledd og madrasser til nylig fordrevne familier i kollektive tilfluktsrom som for eksempel skoler. I løpet av det siste døgnet har teamet vårt gjennomført behovsvurderinger eller utdelinger ved sju skoler, og i går delte vi ut 166 pledd og 166 madrasser på et skoletilfluktsrom i Bassir kommune i Mount Lebanon.

Den nye innsamlingen vår vil gjøre det mulig for oss å utvide dette arbeidet og nå ut til mange flere mennesker. Fremover planlegger vi også å dele ut matkupper og kontanter for å hjelpe familier på flukt med å kjøpe det de trenger mest, og støtte primærhelsesentre slik at de kan levere nødtjenester inkludert mødre- og nyfødtsomsorg og psykologisk førstehjelp til traumatiserte familier. Vi planlegger å dele ut rent vann, solcellelamper, bind og hygieneartikler til kvinner og jenter og også varme klær når vi går inn i vinteren.

Hvem er mest berørt?

Krisen rammer alle, inkludert libanesiske borgere og de mange syriske og palestinske flyktningene som bor i landet. Libanon er vert for et enormt antall flyktninger, inkludert rundt 1,5 millioner mennesker som har flyktet fra krisen i nabolandet Syria. Som vanlig i krisesituasjoner er sårbare grupper som funksjonshemmede, eldre og små barn mest utsatt og trenger vår støtte. Vår respons gir også støtte til husholdninger som ledes av kvinner

Har dere ansatte på bakken? Jobber dere direkte eller sammen med partnere?

Islamic Relief har arbeidet i Libanon siden 2006, og vi har et stort team, hvorav de fleste er libanesere, med base over hele landet. Våre ansatte leverer hjelpen direkte.

Samarbeider dere med myndigheter og andre instanser?

Ja, vi koordinerer tett med andre viktige aktører for å sikre at vi ikke dupliserer aktiviteter og kan bidra med den mest hensiktsmessige hjelpen der behovene er størst.

Vi deltar for eksempel i the Food Security working group , som ledes av Verdens matvareprogram (WFP), og i arbeidsgruppen for grunnleggende bistand, som ledes av UNHCR. Vi samarbeider også tett med andre lokale og internasjonale frivillige organisasjoner, og med lokale myndigheter og fagdepartementer - for eksempel Disaster Risk Reduction (DRR) og Disaster Risk Management (DRM) focal points i de guvernementene der vi jobber. Vi samarbeider også med UNIFIL, den fredsbevarende styrken, for å sikre trygg tilgang til mennesker i nød i deler av sør.

Er ansatte deres trygge?

Vi er lettet over at ingen av våre medarbeidere så langt har blitt skadet. Vi er svært triste over at to UNHCR-ansatte er blant de drepte så langt. Humanitære arbeidere må beskyttes og må ha trygg tilgang til mennesker i nød.

Hvilke langsiktige programmer har Islamic Relief i Libanon?

I fjor hjalp vi mer enn 196 000 mennesker i Libanon. Arbeidet vårt omfatter prosjekter som støtter flyktninger og lokale vertssamfunn, gir livreddende medisinsk behandling og forsyninger til helseinstitusjoner, reparerer vannledninger og sørger for ren energi og solenergi. I løpet av den kalde vinteren forsyner vi fattige familier med brensel, mat og tepper, og vi gjennomfører også årlige ramadan- og qurbani-utdelinger. På grunn av sikkerhetssituasjonen har vi vært nødt til å innstille de langsiktige programmene våre midlertidig, og vi fokuserer nå på å trappe opp nødhjelpsarbeidet vårt.

Hva er det du ønsker å fremme?

Opptappingen i Libanon kommer samtidig som Israel fortsetter å angripe sivile i Gaza og på Vestbredden ustraffet. Islamic Relief ber internasjonale regjeringer om å gjøre alt de kan for å kreve en slutt på volden i hele regionen. Det må inngås en umiddelbar våpenhvile i Gaza og Libanon og i regionen for øvrig. Folkeretten må overholdes - sivile må beskyttes, sivil infrastruktur som skoler og sykehus må ikke angripes, og humanitære organisasjoner må ha trygg og uhindret tilgang til mennesker i nød. Regjeringer må øke det diplomatiske presset på Israel for å få landet til å stanse angrepene på sivile og bruddene på folkeretten, blant annet ved å stanse våpensalget. Vi ber også internasjonale regjeringer om å sørge for at den humanitære responsen i Libanon er fullfinansiert, særlig når behovene øker ytterligere.

Fordømmer du rakettene som avfyres fra Libanon inn i Nord-Israel, og de israelske angrepene i Libanon?

Som humanitær organisasjon oppfordrer Islamic Relief alle parter til å respektere folkeretten. Alle sivile må beskyttes, sivil infrastruktur må ikke angripes, og nødhjelp må få lov til å nå frem til mennesker i nød.

Er du sikker på at dere er i stand til å bruke nye penger som samles inn?

Behovene er enorme og vokser for hver dag som går. Vi har gitt hjelp til mennesker på flukt gjennom hele det siste året, og målet vårt er nå å skalere opp disse prosjektene for å nå ut til mange flere mennesker. Vi samarbeider med pålitelige leverandører og banker, og er for øyeblikket i stand til å skaffe og distribuere mer hjelp. Men jo lenger krisen pågår og jo mer den eskalerer, jo vanskeligere vil dette bli. Vi ser allerede at prisene på viktige varer stiger på de lokale markedene etter hvert som forsyningene minker.

Hvorfor reagerer Islamic Relief bare i Libanon og hjelper ikke sivile israelere?

Islamic Relief arbeider på grunnlag av humanitære behov, og på grunnlag av evnen til å få tilgang til de mest i nød og levere hjelp. Vi har ikke noe team eller partnere på bakken i Israel. Den israelske regjeringen har ikke bedt om humanitær hjelp fra internasjonale frivillige organisasjoner, og har ressurser og kapasitet til å respondere.

Hva synes du om at Israel beordrer folk i Libanon til å forlate hjemmene sine?

I løpet av det siste året har vi sett i Gaza hvordan det israelske militæret gjentatte ganger har beordret folk å forlate sine hjem og nabolag før de bomber sivile som ikke har noe trygt sted å gå. Funksjonshemmede, eldre, syke og kritisk syke pasienter og underernærte barn har fått bare noen timer på seg til å forlate stedet, for så å bli bombet uansett om de drar eller blir værende. Disse ordrene er inhumane og forårsaker enorme menneskelige lidelser og massepanikk. Det er svært bekymringsfullt at denne taktikken nå ser ut til å bli gjentatt i Libanon. Folk i Sør-Libanon og Beirut fikk bare et par timer på seg til å forlate landet før bombingene begynte. Mange av de mest sårbare menneskene kan rett og slett ikke dra, mens andre ikke har noe sted å dra. Å beordre folk til å forlate landet fritar ikke Israel fra sine forpliktelser i henhold til internasjonal humanitærretten til å avstå fra å skade sivile som velger å bli eller ikke kan dra.